

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

**Monitor implementatie
Wet open overheid**
Provincies 2024

VERSIE: SEPTEMBER 2024

Interprovinciaal Overleg

Gezamenlijke provincies

WWW.IPO.NL

Inleiding

In het voorjaar van 2024 is voor tweede keer onderzoek gedaan naar de implementatie van de Wet open overheid door provincies. Daarvoor is gebruik gemaakt van de standaard vragenlijst die door de VNG is ontwikkeld en in april 2023 voor het eerst is uitgezet bij de leden van VNG, IPO en UvW. Deze vragenlijst is voor 2024 aangepast door de koepels en zal de komende jaren jaarlijks worden uitgezet om de voortgang van de implementatie te volgen.

Deze monitor bevat de meest relevante uitkomsten van de vragenlijst. Alle provincies hebben de vragenlijst ingevuld en bijna alle vragen beantwoord. De resultaten van de meeste vragen zijn geïllustreerd met grafieken en niet te herleiden naar individuele provincies. Daarnaast zijn de antwoorden op enkele specifieke vervolgvragen tekstueel toegevoegd. Tenslotte is bij een aantal aangegeven in hoeverre sprake is van veranderingen ten opzichte van 2023. Dit was niet altijd mogelijk aangezien sommige vragen nieuw of gewijzigd zijn. Ook leidt de toename van de respons, van 10 naar 12, soms tot vertekening van scores. De vragen zijn verdeeld in drie groepen: a) openbaarmaking, b) informatiehuishouding en c) organisatie.

Conclusies

Algemeen beeld is dat alle provincies bezig zijn met de implementatie van de Woo, dat de bewustwording groeit en dat gestage voortgang wordt geboekt.

Ten aanzien van actieve openbaarmaking bereiden alle provincies zich voor op aansluiting op de Woo-index en het landelijke zoekportaal. Vooruitlopend op de verplichting is er ten opzichte van vorig jaar een toename van de informatie die provincies zelf al openbaar maken.

Bij openbaarmaking op verzoek stijgt het aantal Woo-verzoeken met 15%. Dit resulteert - mede door de omvang van de verzoeken - in een toename van de werklast en soms ook van de afhandeltermijn. Uitdagingen daarbij zijn het veelvuldig indienen van Woo-verzoeken en het gebruik van Woo-verzoeken uit eigen belang in plaats van algemeen belang. Daarom is het goed dat het Advies College Openbaarheid en Informatiehuishouding in opdracht van het Ministerie van BZK met de medeoverheden stappen zet om te komen tot een model leidraad waarbij de behulpzaamheid van de overheid en de redelijkheid van de verzoeker centraal staan.

Het fundament voor openbaarmaking is een informatiehuishouding die op orde is. Hierin boeken de provincies kleine stappen. Dat blijkt uit de onderstaande tabel. Het merendeel van de indicatoren is verbeterd ten opzichte van vorig jaar, maar alle provincies geven aan dat hun informatiehuishouding nog niet op orde is.

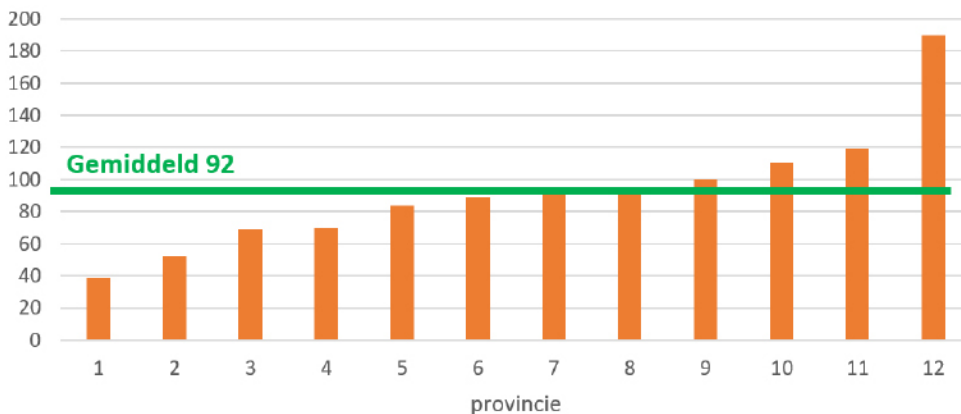
Vraag	2023	
Iedere organisatie heeft de beschikking over of is aangesloten op een e-depotvoorziening	33%	67%
In alle of de relevante applicaties is de selectielijst geïmplementeerd	50%	50%
Iedere organisatie heeft beheer georganiseerd op e-mailarchivering	50%	33%
Iedere organisatie heeft beheer georganiseerd op tekstberichten	20%	25%
Iedere organisatie heeft een informatiebeheerplan	20%	50%
Iedere organisatie hanteert een kwaliteitsbeheersysteem	22%	58%
Iedere organisatie heeft een metagegevensschema	67%	50%
Iedere organisatie heeft haar metadata aan elk blijvend te bewaren data/document gekoppeld	33%	54%

Verbetering vergt langdurig commitment, voldoende middelen en keuzes maken zoals het Advies College Openbaarheid en Informatiehuishouding dit jaar heeft geadviseerd. Dat lukt alleen door voldoende samenwerking, zowel tussen provincies als interbestuurlijk. Deze gezamenlijke monitor is een belangrijke stap daarin.

A – Openbaarmaking

1. Aantal Woo-verzoeken in 2023

Hoeveel Woo verzoeken zijn er in 2023 in uw organisatie binnengekomen tussen 1 januari 2023 en 1 januari 2024? Hierbij maakt het niet uit of het eerst een ander soort verzoek was of later een ander soort verzoek (b.v. informatieverzoek) is geworden.

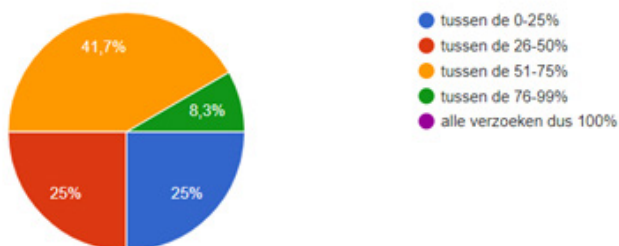

Ten opzichte van vorig jaar is het gemiddeld aantal Woo-verzoeken met 15% toegenomen, maar de toename per provincie verschilt.

2. Afhandelingstermijn Woo-verzoeken

Hoeveel Woo-verzoeken werden binnen de gestelde termijn afgehandeld? Naast de 4 weken + 2 weken termijn is het ook toegestaan in overleg met verzoeker een andere termijn af te spreken. In beide gevallen is het dan binnen de gestelde termijn.

12 antwoorden

Ten opzichte van vorig jaar is de afhandelingstermijn gestegen. Afgelopen jaar slaagde nog 60% van de provincies 70% of meer van de verzoeken binnen de wettelijke termijn af te handelen; dat percentage is gedaald.¹

¹ Door een iets ander opzet van de vraagstelling zijn de percentages niet goed vergelijkbaar met vorig jaar.

3. Reden overschrijding termijn

Als uw organisatie de gestelde termijn niet heeft gehaald, wat was daar de reden van? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

12 antwoorden

Net als het voorgaande jaar waren de omvang van de onderzoeken en de tijd die nodig was voor beoordeling de voornaamste redenen voor de overschrijding van de termijn.

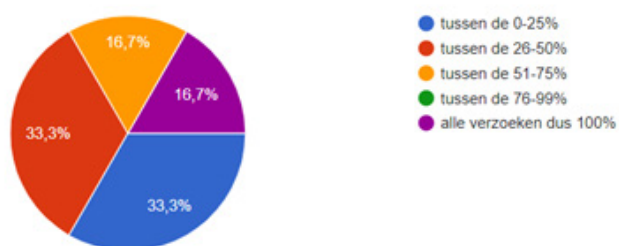
Overige redenen die werden genoemd:

- > *Het verzamelen van de informatie lijkt nog niet altijd prioriteit te krijgen boven andere werkzaamheden*
- > *Het afstemmen met betrokken derde-belanghebbenden of het indienen van meerdere verzoeken op dezelfde dag*

4. Contact met verzoeker

Bij hoeveel van de eerdergenoemde aantal verzoeken is contact opgenomen met de verzoeker over de precisering van het verzoek?

12 antwoorden

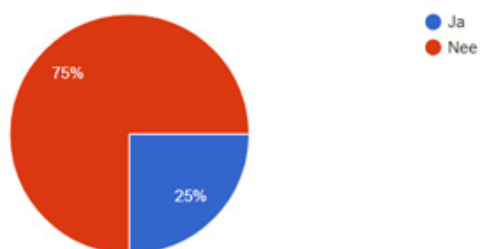

Ten opzichte van het voorgaand jaar wordt vaker contact opgenomen met de verzoeker.

5. Beleid t.a.v. zoeken naar documenten voor Woo-verzoeker

Heeft u algemeen beleid vastgesteld over de wijze waarop de organisatie naar documenten zoekt voor een Woo-verzoeker? Denk aan beleid over m.b.t. in welke systemen en applicaties, welke mensen, al of niet met zoeksoftware en zoektermen e.d.).

12 antwoorden

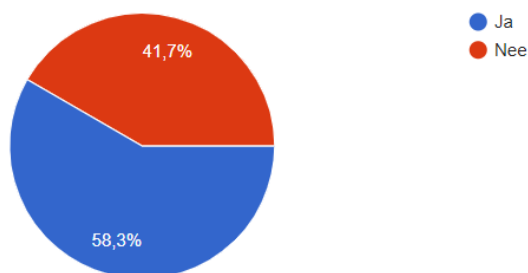

Deze vraag is dit jaar voor het eerst gesteld.

6. Beleid t.a.v. overleg met Woo-verzoeker

Heeft u algemeen beleid vastgesteld over de wijze waarop de organisatie dient te overleggen met een Woo-verzoeker? Denk aan beleid m.b.t. het gezamenlijk specificeren en/of de afbakenen van diens verzoek, en/of het faseren van de verstrekking van de gevraagde informatie.

12 antwoorden

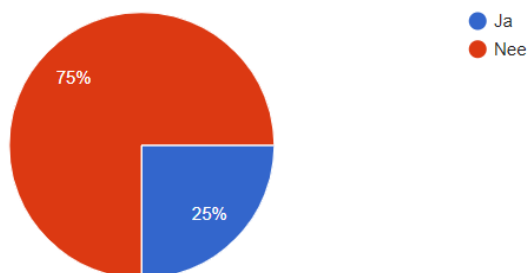

Deze vraag is dit jaar voor het eerst gesteld.

7. Toegang onder voorwaarde

Heeft uw organisatie al eens onder voorwaarde toegang gegeven tot niet-openbare informatie (artikel 5.7 Woo)?

12 antwoorden

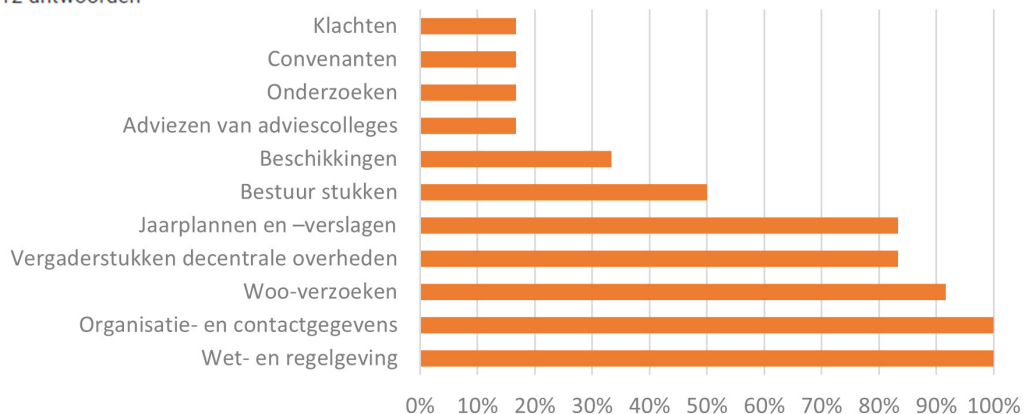

Ten opzichte van het voorgaande jaar is dit percentage nauwelijks gewijzigd.

8. Openbaarmaking per informatiecategorie

Welke van de onderstaande categorieën maakt u al actief openbaar?

12 antwoorden

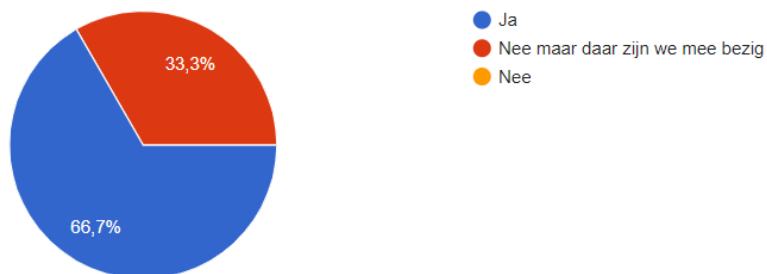

Ten opzichte van het voorgaande jaar zijn de percentages gemiddeld met 10% gestegen. Steeds meer informatie wordt actief openbaar gemaakt.

9. Oplossing voor actief openbaar maken

Heeft u al één of meerdere oplossingen voor het actief openbaar maken van informatie?

12 antwoorden

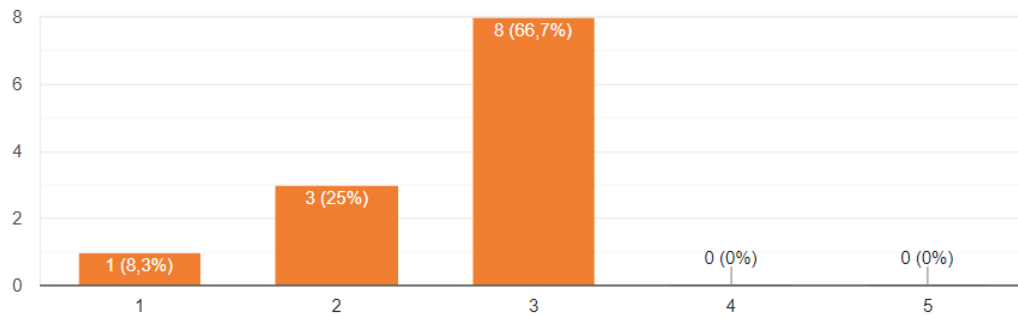
Deze vraag is dit jaar voor het eerst gesteld. Provincies zijn druk bezig met oplossingen om hun informatie vindbaar te maken via de Woo-index en het landelijke zoekportaal.

B – Informatiehuishouding

10. Informatiehuishouding op orde

Bent u van mening dat de informatiehuishouding op orde is binnen uw organisatie? (waarbij 1 nee is en 5 ja)

12 antwoorden

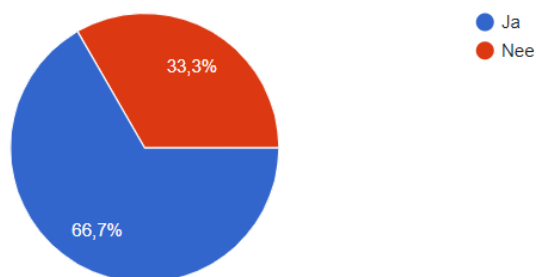

Ten opzichte van vorig jaar is het beeld nauwelijks gewijzigd. De meeste provincies geven zichzelf een 3.

11. E-depot

Heeft uw organisatie een e-depotvoorziening of is uw organisatie aangesloten op een e-depotvoorziening?

12 antwoorden

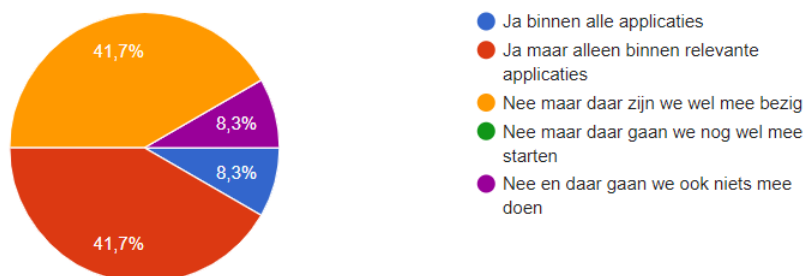

Ten opzichte van vorig jaar is het percentage verdubbeld.

12. Selectielijst

Is binnen uw organisatie in elke applicatie de selectielijst/ selectie ingevoerd?

12 antwoorden

Ten opzichte van vorig jaar is het beeld niet gewijzigd. Van de provincies die bezig zijn met invoering geeft één aan selectie binnen 1-3 jaar ingevoerd te hebben en 4 provincies verwachten daar nog 3-5 jaar mee bezig te zijn.

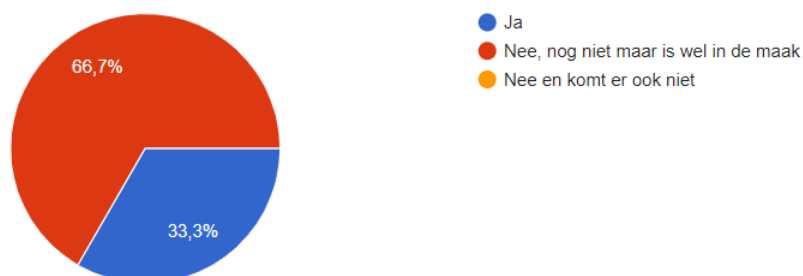
De provincie die die niet van plan is dit te gaan doen geeft als toelichting: "Niet elke applicatie is geschikt voor het uitvoeren van selectie en niet elke applicatie bevat archiefwaardige informatie. In applicaties die geschikt zijn voor het uitvoeren van informatiebeheer wordt uiteraard selectie toegepast. Applicaties die geen functionaliteit hebben voor informatiebeheer maar wel archiefwaardige informatie bevatten krijgen een koppeling naar het DMS".

In de Woo-monitor is ook een vraag opgenomen in hoeverre de vernietiging van alle data is geregeld. Hierop is echter onvoldoende respons gekomen.

13. E-mail archivering

Heeft u beheer geregeld op e-mailarchivering?

12 antwoorden

Ten opzichte van vorig jaar is het percentage gedaald. Afgelopen jaar antwoorden 5 van de 10 provincies met ja, dit jaar zijn dat 4 van de 12.

14. Beheer e-mail archivering

U geeft aan dat er beheer is op e-mailarchivering of dat dit in de maak is. Hoe gaat u de e-mail beheren?

12 antwoorden

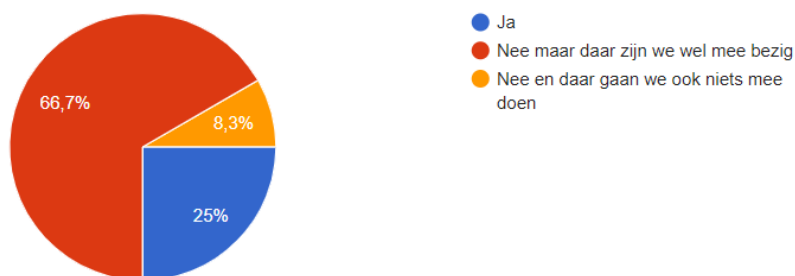

Ten opzichte van vorig jaar is het beeld niet gewijzigd.

15. Beheer tekstberichten

Heeft u het beheer van tekstberichten georganiseerd?

12 antwoorden

Het aantal provincies dat het beheer op tekstberichten heeft georganiseerd is nauwelijks gewijzigd. Een belangrijke oorzaak is dat beheer van tekstberichten bijzonder complex is en er nog geen goede aanpak en bruikbare tooling beschikbaar zijn.

De provincie die niet van plan is het beheer op tekstberichten te organiseren geeft als reden dat het in de praktijk onuitvoerbaar is:

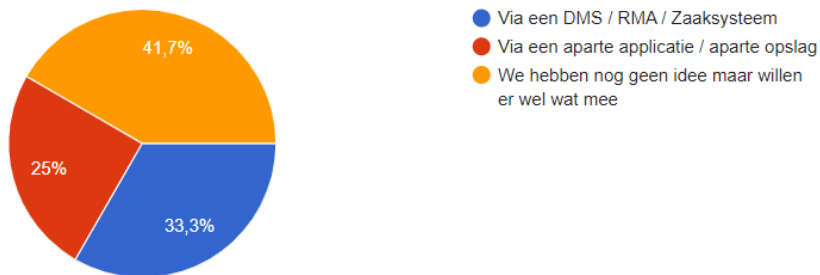
- > *De inhoud van chatberichten (werkgerelateerd, partij-politiek en privé) loopt door elkaar. Hierdoor zitten er privacygevoelige/vertrouwelijke berichten in de chathistorie die GS niet willen delen en ook niet onder de bewaarverplichting vallen (een ongewenst bijeffect dus bij het volledig en ongefilterd archiveren van berichten).*
- > *Met de huidige technieken is het niet mogelijk om berichten te filteren, categoriseren en automatisch te archiveren. Dat maakt het te arbeidsintensief en te afhankelijk van het individu en kan de collectieve norm zoals het ACOI-advies beschrijft niet worden gewaarborgd.*

- > *Je bent nooit volledig omdat de context veel breder is dan enkel de chat. Een chat kan bijvoorbeeld mondeling worden aangevuld/tegensproken of compleet veranderen. Daarmee kan eenzijdige –en in ieder geval nooit complete tot zelfs onjuiste – beeldvorming ontstaan.*

16. Hoe tekstberichten beheren

U geeft aan dat er beheer is op tekstberichten of dat dit in de maak is. Hoe gaat u de tekstberichten beheren?

12 antwoorden

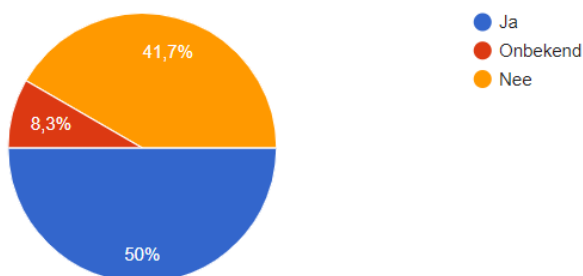

Ten opzichte van vorig jaar hebben provincies wel een beter beeld over de organisatie van het beheer van tekstberichten.

17. Informatiebeheerplan

Om uw informatiehuishouding op orde te kunnen hebben dient u inzicht te hebben in de informatie die er is. Een informatiebeheerplan is hierbij een goed instrument. Dit informatiebeheerplan dient minimaal te bevatten: inzicht in werkprocessen, wie is de proceseigenaar van welke applicatie, in welke applicaties staat welke data/documenten en hoe het beheer is geregeld. Heeft u een dergelijk informatiebeheerplan in uw organisatie?

12 antwoorden

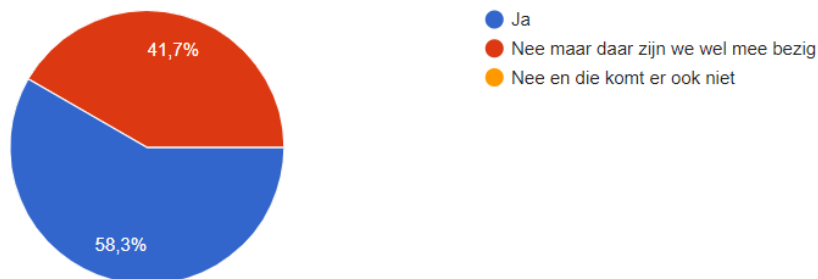

Het percentage provincies dat beschikt over een informatiebeheerplan is sinds vorig jaar meer dan verdubbeld.

18. Kwaliteitssysteem

Om te controleren of de kwaliteit van de informatie op orde is wordt een kwaliteitssysteem gebruikt. Naast KIDO en KIDO-light die vanuit de VNG zijn ontwikkeld hebben organisaties eigen kwaliteitssystemen ontwikkeld. Heeft uw organisatie een kwaliteitssysteem in gebruik?

12 antwoorden

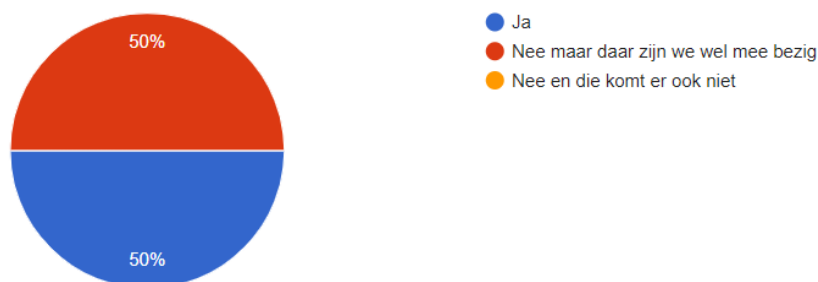

Het percentage provincies dat gebruik maakt van een kwaliteitssysteem is sinds vorig jaar meer dan verdubbeld.

19. Metagegevensschema

Metagegevens zijn belangrijk voor het snel terugvinden van informatie. Zeker voor blijvend te bewaren data. Heeft uw organisatie een metagegevensschema?

12 antwoorden

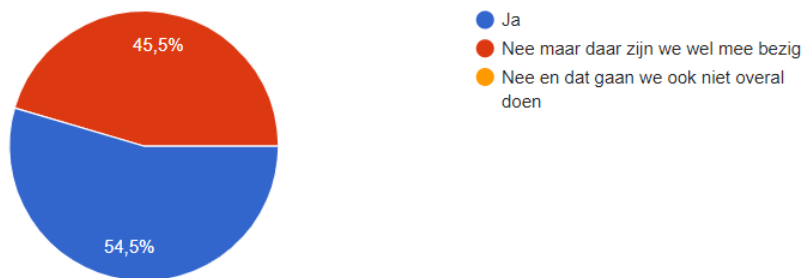

Ten opzichte van vorig jaar is sprake van een lichte teruggang. Dit wordt echter veroorzaakt doordat nu alle provincies de vragenlijst hebben ingevuld. Bijna alle provincies maken gebruik van MDTO, of gaan dit doen.

20. Koppelen metagegevens

U geeft aan dat er een metagegevensschema is of dat u met de invoering bezig bent. Worden deze metadata dan tevens gekoppeld aan blijvend te bewaren data als documenten maar ook tekstberichten en e-mailberichten?

11 antwoorden

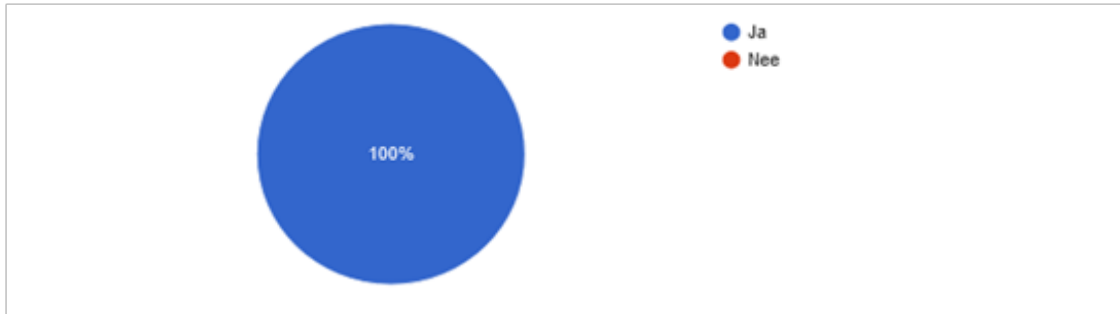
Ten opzichte van vorig jaar is er aanzienlijke progressie geboekt.

C – Organisatie

21. Woo-contactpersoon

Heeft uw organisatie een Woo contactpersoon?

12 antwoorden

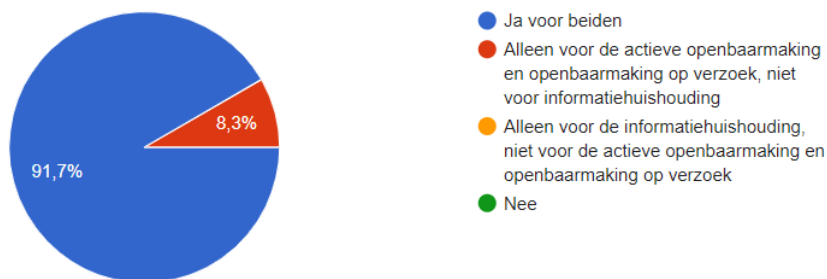

Net als vorig jaar beschikken alle provincies over een Woo-contactpersoon.

22. Verantwoordelijkheid belegd

Is in uw organisatie de verantwoordelijkheid voor a) de implementatie van de actieve openbaarmaking en openbaarmaking op verzoek én b) de verbetering van de informatiehuishouding belegd?

12 antwoorden

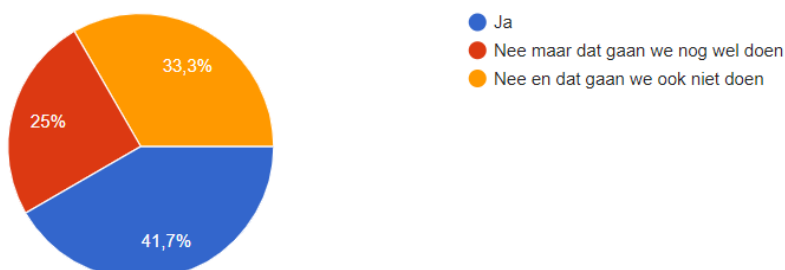

Net als afgelopen jaar is de verantwoordelijkheid voor implementatie van de Woo belegd in alle provincies, maar bij één provincie niet specifiek voor informatiehuishouding.

23. Nulmeting

Heeft uw organisatie een nulmeting uitgevoerd ten behoeve van de Woo?

12 antwoorden

Telefoon: 070 888 1212
E-mail: Secretariaat-IDA@ipo.nl

Den Haag
Herengracht 23